

Toimintakertomus 1999

Yleistä

Suomen Jazz & Pop Arkiston (JAPA) kokoelmat jatkoivat vuonna 1999 voimakasta kasvuaan. Henkilökokoelmia oli vuoden lopussa 243 kappaletta. Uusien kokoelma-lahjoitusten lisäksi moniin olemassaoleviin kokoelmiin saatiin tärkeitä täydennyksiä. Myös arkiston oma aineistonkeruu (mm. lehtileikkeet ja videotaltioinnit) jatkui vilkkaana, esim. videokokoelmat karttuivat yli 600 tunnilla.

JAPA:n kokoelmien tiedot olivat entiseen tapaan selailtavissa arkiston omilta internet-sivuilta (www.musicfinland.com/japa). Musiikkiaineisto luetteloiitiin yliopistojen yhteiseen VIOLA-verkkotietokantaan. Vuonna 1999 perustettiin lisäksi Tampereen yliopiston kansanperinteen laitoksen kanssa Populaarimusiikin historia -verkkotietokanta (kperpc7.uta.fi), jonne luetteloidaan JAPA:n aineistosta esim. valokuvat.

Yksi vuoden kokokohdista oli kesäkuussa yhdessä Jyväskylän yliopiston musiikkitieteen laitoksen kanssa järjestetty Suomen kaikkien aikojen ensimmäinen kansainvälinen jazztutkimuskonferenssi "Jyväskylä Summer Jazz Conference", johon osallistui yli 20 esitelmöitsijää 9 eri maasta. Konferenssin yhteydessä pidettiin lisäksi järjestyksessään 6. pohjoismaisten jazztutkijoiden ja -arkistojen tapaaminen, jonka järjestelyistä vastasi JAPA.

Arkiston CD-levysarjan 7. osa "Julkaisemattomat 1956-1964" ilmestyi syyskuun alussa yhteistyössä levy-yhtiö Siboneyn kanssa. Levyn kaikki 18 sävelmää ovat aikaisemmin levyllä julkaisemattomia.

JAPA kokosi kesällä 1999 yhteistyössä Populaarimusiikin museon kanssa näyttelyn "Suomijazzin svengaava historia". Näyttely oli esillä vuoden 1999 aikana kaikkiaan 6 musiikkifestivaalin yhteydessä eri puolilla Suomea.

Hallitus ja kokoukset

Kannatusyhdistyksen hallitukseen kuuluivat vuonna 1999 Timo Vähäsilta (pj), Jussi Raittinen (vpj), Ilpo Hakasalo, Pekka Jalkanen, Jussi Korhonen, Klaus Järvinen, Pekka Oesch, Jari Perkiömäki, Osmo Rajala, Ossi Runne, Jussi Saksa, Manu Teittinen ja Raimo Virtanen. Hallituksen sihteerinä toimi Juha Henriksson.

Hallitus kokoontui 4 kertaa, aina päätösvaltaisena. Kokouspalkkioita ei hallituksen jäsenille maksettu.

Kannatusyhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 14.4.1999 ja sääntömääräinen syyskokous 20.10.1999.

Toimikunnat

Hallitus asettamaan työvaliokuntaan kuuluivat vuonna 1999: Timo

Vähäsilta (pj), Raimo Virtanen, Jukka Haavisto, Ossi Runne, Reino Laine ja Juha Henriksson.

Jäsen- ja ohjelmatoimikuntaan kuuluivat: Jussi Raittinen (pj), Ilpo Hakasalo, Manu Teittinen, Osmo Rajala, Jussi Korhonen, Juha Henriksson ja Jukka Haavisto

1 Varsinainen toiminta

1.1 Tietojärjestelmät

JAPA:n henkilö- ja yleiskokoelmat on kuvattu arkiston internet-sivuilla, jotka on sijoitettu Suomen muusikkojen liiton palvelimelle (www.musicfinland.com/japa). Sivulla on mm. tiedot kaikista henkilökokoelmista ja niiden aineistotyypeistä sekä luettelot arkiston musiikkilehtikokoelmien vuosikerroista ja arkiston tekemistä muusikkohaastatteluista. Lisäksi sivuilta löytyy tietoa arkiston tulevasta toiminnasta, historiasta (mm. vanhat toimintakertomukset), "Suomijazzin svengaava historia" -näyttelystä sekä arkiston CD-levysarjan sisällöstä. Sivulla on myös linkit muihin suomalaisen populaarimusiikin tietopankkeihin sekä populaarimusiikin tutkimusta harjoittaviin instituutteihin.

JAPA on edelleen tallentanut musiikkiaineistonsa tiedot Helsingin yliopiston ylläpitämään valtakunnalliseen VIOLA-musiikkitietokantaan. VIOLAsta voidaan tehdä hakuja myös internetin kautta. Aineistoa voidaan hakea esim. säveltäjän, sanoittajan, sovittajan, esittäjän, kappaleen nimen ja kappaleen alkusanojen perusteella. VIOLA perustuu FINMARC-standardiin. Vuoden 1999 aikana saatiin VIOLAan taltioitua kaikki vuoden aikana karttunut videomateriaali sekä merkittävä osa suomalaisesta nuottimateriaalista. Tallennuksesta vastasivat pääasiassa siviilipalvelusmiehet Juha-Matti Hämäläinen (01-07/99) ja Justus Widbom (09-12/99).

Yhdessä Tampereen yliopiston kanssa perustettiin Populaarimusiikin historia -tietokanta, joka sijaitsee Tampereen yliopiston kansanperinteen laitoksen palvelimella. Tietokanta on selailtavissa internetin kautta (<http://kperpc7.uta.fi>). Vuoden 1999 aikana verkkotieto-kantaan luuteloitiin JAPAN valokuvia.

1.2 Tiedonhankinta

JAPA:n aineistomäärä jatkoi voimakasta kasvuaan vuoden 1999 aikana. Uusia kokoemalahjoituksia saatiin vuoden aikana 19 kappaletta, joten arkistossa oli vuoden lopussa kaikkiaan 243 yksityishenkilön tai musiikkialan järjestön lahjoittamaa kokoelmaa. Uusista kokoelmista voidaan mainita mm. Jouko Turusen kokoelma (Tampereen jazzkerho Breakin aineistoa, esimerkiksi yhdistyksen pöytäkirjat ja kirjeenvaihton sekä harvinaisia live-äänityksiä), Porin Rytmimusikot ry:n kokoelma (kirjanpidot ja pöytäkirjat), Timo Laitakarin kokoelma (60- ja 70-luvun live-äänityksiä sekä musiikkilehtiä) sekä Juha Flinckin kokoelma (runsaasti sävelmänuotteja sekä nuottikäsitteitä). Uusien kokoelmien lisäksi saatiin täydennystä moniin olemassaoleviin kokoelmiin, kuten Paavo Einiön kokoelmaan (harvinaisia 60-luvun

televisio- ja radionauhoituksia), Eero Koivistoinen kokoelmaan (kirjeenvaihtoa, nuottikäsitteitä ja julkaisemattomia äänitteitä) ja Rytmi-lehden kokoelmaan (julkaisemattomia äänitteitä).

Päivä- ja iltapäivälehdistä kerättiin talteen eri populaarimusiikin lajeja käsittelevät lehtileikkeet, jotka arkistoitiiin muusikoittain / yhtyeittäin. Lisäksi arkistoitiiin festivaaleja ja muita kevyen musiikin tapahtumia käsittelevät lehtileikkeet.

JAPA saa vapaakappaleina kotimaiset kevyttä musiikkia käsittelevät lehdet. Lisäksi on arkistoitu ulkomaisia musiikkilehtiä, mm. Jazzliitosta saadaan vuosittain kaikkien tärkeimpien ulkomaisten jazzlehtien vuosikerrat. Vuoden lopussa arkistossa on kaikkiaan 27 kotimaisen ja 20 ulkomaisen musiikkilehden vuosikertoja.

Televisiosta on taltioitu videolle kotimaista kevyttä musiikkia käsittelevät televisio-ohjelmat sekä ulkomaiset musiikkidokumentit. Vuoden 1999 aikana musiikkiohjelmia on taltioitu n. 600 tuntia, jotka on kaikki luetteloidu VIOLA-tietokantaan kappaleen tarkkuudella (säv./san./sov./esitt.). Lisäksi radiosta on taltioitu kevyen musiikin konsertteja ja muusikkojen haastatteluja

Arkistosihteeri Natta Holma on osallistunut vuoden aikana useille musiikkifestivaaleille, joissa hän on tallentanut musiikkia Minidisc-levykkeille ja ottanut kuvia digitaalikameralla.

1.3 Julkaisu- ja tiedotustoiminta

Arkiston toiminnasta tiedotettiin 2 kertaa ilmestyneessä, kaikille jäsenille postitetussa MAPPI-lehdessä. Lisäksi JAPAlla on ollut omat sivut valtakunnallisessa 7 kertaa vuodessa ilmestyneessä Jazzrytmit-lehdessä.

Arkiston CD-levysarjan 7. osa "Julkaisemattomat 1956-1964" ilmestyi syyskuun alussa yhteistyössä levy-yhtiö Siboneyn kanssa. Julkaisun kaikki äänitteet ovat aikaisemmin levyllä julkaisemattomia. Levyllä on kaikkiaan 18 sävelmää, esittäjinään: Erik Lindstömin kvartetti, Ylermi Kososen yhtye, Iskelmä-Pojat, Leo Lindblomin orkesteri Orchestra, Anja Piipponen yhtyeinen, Laila Kinnunen ja Olli Hämeen yhtye, Björn Björklöfin yhtye, Ossi Runnen yhtye, "Vanhat ja nuoremmat", Jaakko Salon TV-orkesteri, Martti Pohjalainen + rytmiryhmä, Swing Five, Cubanera-yhtye sekä Veikko Hakkaraisen trio.

Television Kotimaan katsaus esitti 5.4.1999 reportaasin Kullervo Linnan musiikkijäämistöstä ja Suomen Jazz & Pop Arkistosta.

Juha Henriksson on kuulunut vuonna 1999 "Musiikin" (tieteellinen kausijulkaisu) toimitusneuvostoon. Lisäksi hänet valittiin joulukuussa 1999 perustetun, suomalaista kevyttä musiikkia käsittelevän "musa.fi" -lehden toimitusneuvostoon.

1.4 Konsertit, näyttelyt ja muut tapahtumat

JAPA kokosi kesällä 1999 yhteistyössä Populaarimusiikin museon kanssa näyttelyn "Suomijazzin svengaava historia". Se esittelee valokuvien ja julisteiden kautta suomalaisen jazzin historiaa. Näyttelyä varten hankittiin

syksyllä kuusi näyttelykehikkoa, joihin aineisto on kiinnitetty. Kokoontaitettavien kehikoiden ansiosta näyttely on helposti siirrettävissä ja pystytettävissä mihin tahansa. Näyttely oli esillä vuoden 1999 aikana 6 kertaa eri puolilla Suomea: Jyväskylä Summer Jazzeissa, Kalle Päätalo Haitarijazzeilla, Runnin Rapujazzeilla, Otava Happy Jazzeilla, Jazz@Opera -tapahtumassa Helsingissä sekä Tampere Jazz Happeningissä. Näyttelyssä on käynyt runsaasti väkeä, ja se on huomattu myös paikallisissa tiedotusvälineissä.

JAPA järjesti 23.9.1999 CD-levysarjan 7. osan julkistamisen kunniaksi jazzjamit Storyvillessä. Illan aikana esiintyi 4 orkesteria, jotka edustivat useita eri muusikkosukupolvia: Veikko Hakkaraisen yhtye feat. Esa Pethman, Paakkunainen & Ojanen & Hauta-aho feat. Sofia Finnilä, Harri Aavaharjun New Orleans Ramblers sekä Uncle Bop -yhtye. Yhtyeet lahjoittivat esiintymispalkkionsa JAPAN toiminnan tukemiseen.

JAPA:n alkuperäisen aloitteen pohjalta syntynyt FeStadi - kaupunkifestivaali järjestettiin Helsingissä 1.-3.7.1999. Järjestelyistä vastasivat Helsinki 2000-säätiö ja PopZoo Promotions.

1.5 Seminaarit, opetus ja esitelmät

JAPA järjesti yhdessä Jyväskylän yliopiston musiikkitieteen laitoksen kanssa Suomen kaikkien aikojen ensimmäisen kansainvälisen jazztutkimuskonferenssin "Jyväskylä Summer Jazz Conferencen" 9.-12.6.1999. Seminaariin osallistui yli 20 esitelmöitsijää Yhdysvalloista, Saksasta, Itävallasta, Australiasta, Englannista, Norjasta, Ruotsista, Tsekistä ja Suomesta. Seminaarin kutsutut luennoitsijat olivat Dr. Barry Kernfeld (State College, USA), prof. Franz Kerschbaumer (University of Music and Dramatic Arts Graz, Itävalta) ja Edward Sarath (University of Michigan, USA). Konferenssin yhteydessä pidettiin järjestyksessään 6. pohjoismaisten jazztutkijoiden ja -arkistojen tapaaminen, jonka järjestelyistä vastasi JAPA. Konferenssin esitelmien tiivistelmät julkaistiin internetissä pdf-tiedostoina (www.jyu.fi/yhd/jsjc99). Juha Henrikssonin esitelmän aiheena oli "Functional Theory and Jazz Improvisation". Lisäksi hän esitelmöi JAPAN toiminnasta muiden pohjoismaiden jazztutkijoille.

Juha Henriksson on opettanut jazzin historiaa Helsingin yliopiston musiikkitieteen laitoksella syyslukukaudella 1999.

Juha Henriksson esitteli arkiston toimintaa musiikintutkijan näkökulmasta poster-esitelmässä Jyväskylän yliopistossa järjestetyssä Musiikintutkijoiden 3. valtakunnallisessa symposiumissa 16.-17.4.1999.

Timo Vähäsilta on esitellyt JAPAN toimintaa sekä konsultoinut jazzarkistoasioissa Australiassa National Film & Sound Archivessa (Canberran ja Sydneyn toimipisteet) sekä Victorian Jazz Archivessa (Melbourne).

1.6 Osallistuminen ja edustukset

JAPAN hallituksessa ovat edustettuina mm. seuraavat tahot: Suomen Jazzliitto, Suomen muusikkojen liitto, Jazzmuusikot ry, Freelance-muusikot ry,

Maailman Musiikin Keskus, Tampereen yliopiston kansanperinteen laitos, Sibelius-Akatemian Jazzosasto ja Pop & Jazz Konservatorio.

Arkistonjohtaja Juha Henriksson on toiminut vuonna 1999 Suomen etnomusikologisen seuran puheenjohtajana. Lisäksi hän on kuulunut Suomen musiikkitieteellisen seuran ja Maailman musiikin keskuksen hallitukseen.

1.7 Kansainvälinen yhteistyö

Jyväskylän kesän 1999 jazzkonferenssin aikana perustettiin työryhmä suunnittelemaan pohjoismaista jazzarkistojen ja -tutkijoiden yhteistyötä. Työryhmään valittiin kaksi edustajaa kustakin maasta. Työryhmän puheenjohtajaksi valittiin JAPA:n arkistonjohtaja Juha Henriksson, ja sen muut jäsenet ovat Topi Järvinen (Suomi), Åke Edfeldt (Ruotsi), Jens Lindgren (Ruotsi), Finn Kramer-Johansen (Norja), Steinar Kristiansen (Norja), Frank Büschman-Möller (Tanska) ja Fabian Holt (Tanska). Aluksi on tavoitteena luoda yhteispohjoismaiset jazzarkistojen internet-sivut.

1.8 Tutkimus

Arkisto on ollut mukana Suomen Akatemian rahoittamassa, dosentti Pekka Jalkasen ja erikoistutkija Vesa Kurkelan johtamassa tutkimusprojektissa "Suomalaisen populaarimusiikki 1900-luvulla: tyyli ja tuotanto". Kolmevuotisesta hankkeesta on määrä valmistua neljä väitöskirjaa Tampereen ja Helsingin yliopistoihin sekä kriittinen yleisesitys suomalaisen kevyen musiikin historiasta. Tutkimuksen aikana kerätään laaja tutkimusainesto Tampereen yliopiston Kansanperinteen laitokseen ja Suomen Jazz ja Pop Arkistoon.

Arkistonjohtaja Juha Henriksson oli tutkimusvirkavapaana 1.5.-31.8.1999, jona aikana hän valmisteli Suomen Kulttuurirahaston apurahan turvin tutkimusta Toivo Kärjen musiikillisesta tyylistä. Syksyllä 1999 tutkimusprojektiin tuli mukaan fil.yo Risto Kukkonen, joka tekee projektiin liittyen pro gradu -tutkimusta Kärjen melodioista. Tutkimusprojektin tulokset julkaistaan tieteellisen monografian muodossa loppuvuodesta 2000.

Marko Aho Tampereen yliopistosta teki JAPA:n Kullervo Linnan kokoelman tietojen perusteella tutkimuksen suomalaisten kevyen musiikin esittäjien ansiokehityksestä 1950-luvulta 1980-luvulle. Lisäksi JAPAN aineistoja on käytetty useissa pro gradu - ja seminaaritöissä, mm. tutkielmissa tamperelaisen jazzin historiasta (Pekka Koivisto, Tampereen yliopisto) ja tangomarkkinoiden julkisuuskuvasta (Paula Jaakkola, Helsingin yliopisto).

2 TALOUS

2.1 Tilikausi 1999

Yhdistyksen tilinpäätös näytti poistojen jälkeen 31.12.1999 6.239,21 mk suuruista alijäämää. Yhdistys teki täysimääräiset poistot, sillä suurin osa

kalustosta on atk-laitteita, joiden arvo alenee nopeasti. Edellisten tilikausien vahvistettu ylijäämä oli 32.765,02 mk, joten oma pääoma 31.12.1999 oli 26.525,81 mk.

Vuoden 1999 varsinaisen toiminnan kulut olivat 424.170,95 mk (vuonna 1998 418.793,22).

2.2 Apurahat ja lahjoitukset

Opetusministeriö	410.000 mk
Helsingin kaupunki	15.000 mk
Avustukset näyttelykehikoihin	10.000 mk

	435.000 mk

3 Toimitilat, laitteet ja henkilöstö

3.1 Toimitilat

JAPA on toiminut vuokratiloissa Arabian Teollisuustalossa (Arabiankatu 2). Tilat käsittävät toimistotilat ja tutkijanhuoneen (yht. 82 m²) sekä varsinaisen arkistotilan, jonka pinta-ala oli vuoden 1999 alussa 50 m². Voimakkaasti kasvaneen aineistomäärän takia jouduttiin vuokraamaan 20 m² lisää arkistotilaa 1.4.1999 alkaen, jonka jälkeen arkistotilan kokonaispinta-ala on ollut 70m².

3.2 Kalusteet ja laitteet

Kasvaneen aineistomäärän takia arkistoon hankittiin lisää säilytyshyllyjä yhteensä 75 arkistohyllymetrin verran.

Arkistosihteerille hankittiin tietokone, jossa on internet-yhteys sekä yhteydet VIOLA-tietokantaan. Arkiston entinen kopiokone oli Jukka Haaviston omaisuutta. Sen tilalle hankittiin A3/A4 kokoa kopioiva kone. Lisäksi hankittiin arkistokelpoista jälkeä tulostavat mustesuihkukirjoitin ja telefax-laite.

3.3 Henkilökunta

Arkistolla oli vuoden 1999 aikana kaksi vakituista työntekijää: arkistonjohtaja, FT, DI Juha Henriksson ja arkistosihteeriksi Natta Holma. Juha Henriksson oli virkavapana 1.5.1999 - 31.8.1999.

Määräaikaiseksi toimistoapulaiseksi oli palkattu ajalla 15.4. - 15.9.1999 musiikkitieteen opiskelija Elina Paukkunen.

Juha-Matti Hämäläinen on toiminut arkistossa ajalla 1.1.-31.7.1999 siviilipalvelusmiehenä, vastualueenaan musiikkiaineiston luettelointi VIOLA-tietokantaan. Ajalla 17.9.-31.12.1999 siviilipalvelusmiehenä toimi Justus Widbom.

4 Jäsenistö

Vuoden 1999 lopussa kannatusyhdistyksen jäsenmäärät olivat kategorioittain seuraavat:

Henkilö/vuosijäsenet	168
Henkilö/ainaisjäsenet	16
Yritys/vuosijäsenet	20
Yritys/ainaisjäsenet	13

217